

PRITARTA
Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2017 m. kovo 20 d.
sprendimu Nr. A1-1028

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I SKYRIUS VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra kontrolės ir audito institucija, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais.

Tarnybos veiklos ataskaita parengta ir teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu ir Tarnybos nuostatais.

Tarnyba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas ir suteiktus įgaliojimus, atlieka finansinius ir veiklos auditus Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse. Kartu su finansiniais auditais, kurių tikslas – įvairių ataskaitų duomenų vertinimas ir nepriklausomos nuomonės pareiškimas, taip pat yra atliekamas ir teisėtumo auditas – audituojamo subjekto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimas ir nepriklausomos nuomonės pareiškimas. Veiklos auditai atliekami siekiant įvertinti audituojamų subjektų viešąjį ir vidaus administravimą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

Tarnyba 2016 metais įvykdė visas veiklos plane numatytas audito ir kontrolės užduotis bei Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto papildomai pavestus atlikti: lėšų, skirtų reklamai ir veiklos viešinimui, auditą (Savivaldybėje ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse ir įstaigose), Savivaldybės gautų lėšų už parduotus valstybinės žemės sklypus panaudojimo patikrinimą. Tarnybos 2016 metais atliktas audito darbas taip pat apėmė ir Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo atitikimo įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimams vertinimą, Savivaldybės turto valdymo ir naudojimo teisėtumo vertinimą, Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, kurį sudarė 444 subjektų biudžeto vykdymo ataskaitos, duomenų vertinimą bei Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, į kurį įtrauktos 339 subjektų finansinės ataskaitos, duomenų vertinimą. Tarnyba, siekdama, kad

Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai pateiktų teisingus duomenis metinių finansinių ataskaitų rinkiniuose, o Savivaldybė – konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų rinkinyje, analizavo Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Privatizavimo fondo ir kitų Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų turto, finansavimo, įsipareigojimų ir kitų sąskaitų likučių įvertinimą pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus ir teikė pasiūlymus nustatytiems trūkumams šalinti. Audito procedūros buvo atliktos 133 audito subjektuose, parengtos atliktų užduočių ataskaitos ir išvados, jos pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka.

Tarnyba parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai visas sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės metinių ataskaitų, lėšų naudojimo, turto valdymo ir naudojimo, dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių, dėl projekto „Daugiafunkcis sveikatinimo, ugdymo, švietimo, kultūros ir užimtumo skatinimo kompleksas“ koncesijos suteikimo konkurso sąlygų ir pagrindinių koncesijos sutarties sąlygų.

Susistemintos reikšmingos rekomendacijos audituotiems subjektams buvo pateiktos šiose ataskaitose:

- *dėl Savivaldybės konsoliduotų ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ir turto naudojimo:*
audito ataskaitoje Nr. R-05-8 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės 2015 m. biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų bei lėšų ir turto valdymo ir disponavimo jais teisėtumo audito“
- *dėl Savivaldybės įmonių metinių ataskaitų:*
audito ataskaitoje Nr. R-05-5 „Dėl SĮ „Vilniaus planas“ audito“; audito ataskaitoje Nr. R-05-6 „Dėl SĮ „Vilniaus miesto būstas“ audito“; audito ataskaitoje Nr. R-05-7 „Dėl SĮ „Susisiekimo paslaugas“ audito“
- *dėl Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių administravimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu ir veiklos tobulinimo galimybių:*
audito ataskaitoje R-05-3 „Dėl UAB „Grinda“ audito“ bei poauditinės pažangos stebėsenos ataskaitoje Nr. R-05-12; audito ataskaitoje Nr. R-05-4 „Dėl UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ veiklos audito“
- *dėl Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių sudarytų sandorių, sąnaudų pagrįstumo ir poveikio veiklos efektyvumui:*
patikrinimo ataskaitoje Nr. R-05-1 „Dėl AB „Vilniaus šilumos tinklai“ patikrinimo“
- *dėl Savivaldybės viešųjų įstaigų sudarytų sandorių, sąnaudų pagrįstumo:*
patikrinimo ataskaitoje Nr. R-05-13 „Dėl VŠĮ Vilniaus kino biuro patikrinimo“
- *dėl Savivaldybės viešųjų įstaigų administravimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu ir veiklos tobulinimo galimybių bei metinių ataskaitų duomenų:*
audito ataskaitoje Nr. R-05-10 „Dėl VŠĮ Vilkpėdės ligoninės audito“
- *dėl Savivaldybės biudžetinių įstaigų metinių ataskaitų duomenų:*
audito ataskaitoje Nr. R-05-9 „Dėl BĮ Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų audito“
- *dėl Savivaldybės gautų lėšų už parduotus valstybinės žemės sklypus naudojimo:*

patikrinimo ataskaitoje Nr. R-05-8A „Dėl Savivaldybės gautų lėšų už parduotus valstybinės žemės sklypus naudojimo“

- *dėl lėšų panaudojimo Savivaldybės ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir įstaigų reklamai ir veiklos viešinimui:*

audito ataskaitoje Nr. R-05-11 „Dėl lėšų panaudojimo Savivaldybės ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių bei įstaigų reklamai ir veiklos viešinimui audito“

Tarnyba 2016 metais išnagrinėjo 7 pareiškėjų skundus dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo ir panaudojimo. Atliekant Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotų ataskaitų rinkinio auditą, buvo tiriami Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos raštuose nurodyti dalykai dėl socialinio būsto suteikimo ir Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo Vilniaus miesto ugdymo įstaigose.

Tarnyboje nuolat vykdoma teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, visos 2016 metais pateiktos audito rekomendacijos vykdomos arba numatytos priemonės joms vykdyti ir jų įvykdymo terminai nepasibaigę. Kas pusmetį rekomendacijų įgyvendinimas apibendrinamas ir jo rezultatai teikiami Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui.

Visų atliktų auditų ir patikrinimų rezultatai buvo pristatyti, apsvarstyti Savivaldybės tarybos Kontrolės komitete ir jiems buvo pritarta. Ataskaitų susistemintos reikšmingos rekomendacijos buvo teikiamos vykdyti Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės administravimo subjektų ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių vadovams.

Tarnyba bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, Savivaldybių kontrolierių asociacija ir kitomis audito ir kontrolės įstaigomis. Bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole buvo suplanuotos ir atliktos audito procedūros Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto apskaitos srityje, apskaitant vietinės reikšmės kelius ir gatves, ilgalaikio finansinio turto apskaitos srityje, apskaitant investicijas į kontroliuojamus subjektus, biologinio turto apskaitos srityje. Audito rezultatai buvo naudojami 2015 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio audito tikslams. Atsižvelgiant į Tarptautinių audito standartų reikalavimus, Tarnyba formuoja tokią veiklos politiką, kuri leistų pasirinkti tinkamą audito strategiją, laiku įvykdyti suplanuotas užduotis, užtikrintų Valstybinio audito reikalavimus atitinkančią audito kokybę. Atliekant auditus taip pat buvo bendradarbiauta ir konsultuotasi su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Tarnybos veiklos tobulinimo tikslu pasinaudota ir Europos Sąjungos šalyse taikomais audito standartais ir metodais, 2016 metais dalyvauta Europos regionų išorės audito institucijų

organizacijos IX kongrese ir Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos seminare savivaldybių audito tema. Didelis dėmesys skiriamas Tarnybos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, Tarnyboje yra rengiami ir darbuotojų vidiniai mokymai, sudaryta nuolat veikianti darbo grupė metodinei pagalbai Tarnybos darbuotojams teikti.

Siekiant didesnio Tarnybos veiklos viešumo ir veiksmingumo, visi atlikto audito darbo rezultatai (ataskaitos, išvados) yra pateikiami Tarnybos interneto svetainėje www.vilniuskontrolė.lt.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės administracijos veiksmai įgyvendinant audito rekomendacijas, sąlygojo pažangą ir teigiamą tendenciją Savivaldybės finansinių ir turto ataskaitų rengimo srityje. Pavyzdžiui, buvo priimti sprendimai dėl ugdymo įstaigų gaunamos paramos lėšų apskaitos, nurašytos beviltiškomis pripažintos skolos, parengta Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaita, siekiant sumažinti Savivaldybės pradelstus įsiskolinimus už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes bei užtikrinti kreditinių įsipareigojimų valdymą, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 30 d. įsakymu Nr.30-680 „Dėl Kreditinių įsipareigojimų valdymo priemonių plano tvirtinimo ir atsakingų asmenų skyrimo“ buvo patvirtintas Savivaldybės kreditinių įsipareigojimų valdymo priemonių planas, kuriuo nurodyti įpareigojimai asignavimų valdytojų ir biudžetinių įstaigų vadovams bei paskirti asmenys, atsakingi už kreditinių įsipareigojimų stebėjimą ir kontrolę. Savivaldybės administracija operatyviai įgyvendino rekomendacijas atkurti lėšas, gautas už parduotus valstybinės žemės sklypus ir panaudotas reikmėms, kurios nėra susijusios su Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais.

Ataskaitoje vartojamų santrumpų sąrašas:

LR – Lietuvos Respublika.

BĮ – biudžetinė įstaiga.

SĮ – Savivaldybės įmonė.

VĮ – Valstybės įmonė.

VŠĮ – viešoji įstaiga.

UAB – uždaroji akcinė bendrovė.

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaito ir finansinės atskaitomybės standartas.

II SKYRIUS TARNYBOS VEIKLOS APLINKA, VEIKLOS ORGANIZAVIMAS BEI VEIKLOS REZULTATAI

Tarnyba prižiūri, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Tarnyba yra juridinis asmuo, kuris įsteigtas Savivaldybės tarybos sprendimu. Tarnybai vadovauja Savivaldybės kontrolierius. Tarnyba yra atskaitinga Savivaldybės tarybai.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės norminiais aktais, reglamentuojančiais valstybinį auditą, Savivaldybės tarybos 2014 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. 1-1702 „Dėl Biudžetinės įstaigos Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų tvirtinimo“ patvirtintais Tarnybos nuostatais, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės (toliau – Valstybės kontrolė) parengtomis metodikomis, Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleistais Tarptautiniais audito standartais (toliau – Tarptautiniai audito standartai), Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos standartais. Tarnybos veiklos išorinę peržiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Tarnybos misija – kokybiškai atlikti įstatymais nustatytą išorės auditą ir kontrolę, siekiant padėti Savivaldybės tarybai efektyviai valdyti biudžeto lėšas ir turtą. Tarnybos strateginiai tikslai – didinti audito poveikį siekiant užtikrinti audituojamų subjektų veiklos efektyvumą, tobulinti darbuotojų profesinę kompetenciją. Tarnybos veiklos prioritetai – kokybiškas audito atlikimas ir jo poveikio stiprinimas.

Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Audito ataskaitų ir išvadų pagrindu inicijuojamas nustatytų trūkumų svarstymas, atitinkamų poveikio priemonių taikymas, trūkumų pašalinimas. Šiomis priemonėmis siekiama skatinti įstaigų, įmonių ir organizacijų vadovus sistemingai gerinti darbo ir valdymo kokybę, stiprinti vidaus kontrolę, didinti veiklos efektyvumą.

Tarnybos 2016 metų veiklos planas ir patikslintas veiklos planas, pritarus Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, buvo patvirtinti Savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. B-01-18 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016 metų veiklos plano tvirtinimo“ ir 2016 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. B-01-9 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2015 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. B-01-18 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2016 metų veiklos plano tvirtinimo“ pakeitimo“. Tarnybos veiklos planas rengiamas atsižvelgiant į teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją. Tarnybos 2016 metų veiklos planas buvo sudarytas ir patvirtintas įstatymo nustatytais terminais, nustatyta tvarka pateiktas Valstybės kontrolei ir Savivaldybės administracijos Vidaus audito skyriui.

Tarnybos veiklos plane numatyti darbai buvo suplanuoti taip, kad būtų įgyvendinti uždaviniai, nustatyti Tarnybos nuostatuose, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Tarnybos veiklos planas apėmė Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių išorės finansinį ir veiklos auditą; Savivaldybės turto apskaitos, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo kontrolę; išvadų, reikalingų Savivaldybės tarybai sprendimams priimti, pateikimą, Savivaldybės viešojo administravimo subjektų administracinės veiklos kokybės ir efektyvumo vertinimą, prevencinių priemonių, kad būtų ištaisyti ir nepasikartotų audito metu nustatyti teisės aktų pažeidimai, vykdymą ir kitas kontrolės funkcijas.

Tarnyba savo veikloje bendradarbiauja su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, kitais komitetais, Valstybės kontrole, Savivaldybių kontrolierių asociacija ir kitomis audito ir kontrolės įstaigomis. Bendradarbiaujant su Valstybės kontrole buvo suplanuotos ir atliktos audito procedūros Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto apskaitos srityje, apskaitant vietinės reikšmės kelius ir gatves, ilgalaikio finansinio turto apskaitos srityje, apskaitant investicijas į kontroliuojamus subjektus, biologinio turto apskaitos srityje. Toks bendradarbiavimas sudaro galimybes pasidalyti gerąja audito praktika, tobulinti tarptautinius standartus atitinkančią audito procesą bei turi teigiamos įtakos viešojo sektoriaus finansų valdymui ir apskaitos kontrolės įgyvendinimui.

Savivaldybės kontrolieriaus ir Tarnybos valstybės tarnautojų tarnybos santykių teisiniai pagrindai nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme. Tarnybai Savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 17 d. sprendimu Nr. 1-60 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės valdymo ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos struktūros tvirtinimo“ buvo nustatyta 17 pareigybių. Tarnybai pagal patvirtintą sąmatą 2016 metais buvo numatyta skirti 361,7 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų, 2016 metais panaudota – 341,3 tūkst. Eur, racionaliai naudojant lėšas buvo sutaupyta 20,4 tūkst. Eur.

Tarnybos vidaus administravimo, audito veikla buvo organizuojama ir kontroliuojama leidžiant Savivaldybės kontrolieriaus įsakymus ir, vadovaujantis patvirtintu veiklos planu, pavedant atlikti auditą ir kitas užduotis. Tarnybos vidaus tvarkos užtikrina, kad auditai būtų atliekami objektyviai ir nešališkai. Tarnyboje nuolat vykdoma auditų kokybės kontrolė. Atskirų auditų kokybės kontrolė vykdoma atliekant audito priežiūrą ir peržiūrą. Auditų priežiūrą vykdė Tarnybos vadovai ir audito grupės vadovas.

Audito vidinę bendrąją peržiūrą vykdė Savivaldybės kontrolieriaus įsakymu sudaryta Audito peržiūros komisija. Vidinė bendroji peržiūra buvo vykdoma siekiant įvertinti audito kokybę, įsitikinti,

kad darbo dokumentuose yra pakankamai informacijos, leidžiančios parengti tinkamą audito ataskaitą ir pagrįstą išvadą. Auditų vidinę detaliąją peržiūrą vykdė Savivaldybės kontrolieriaus auditų grupių vadovais paskirti Tarnybos specialistai, siekiant įvertinti ir įsitikinti, kad gauti rezultatai yra tinkami audito tikslams pasiekti ir atitinka audito medžiagoje esančią informaciją. Audito vidinė peržiūra buvo vykdoma pagal Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintas Audito kokybės valdymo taisykles.

Didelis dėmesys buvo skirtas Tarnybos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui. Tarnyboje yra rengiami ir darbuotojų vidiniai mokymai, sudaryta nuolat veikianti darbo grupė metodinei pagalbai Tarnybos darbuotojams teikti.

Visos Tarnybos atliktų auditų ataskaitos ir išvados buvo pateiktos Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui ir audituotiems subjektams. Visų atliktų auditų rezultatai buvo pristatyti, aptartai Savivaldybės tarybos Kontrolės komitete ir jiems buvo pritarta.

Tarnybos 2016 metais atliktų auditų rekomendacijos įgyvendinamos su audituojamais subjektais suderintais terminais. Tais atvejais, kai rekomendacijos buvo įgyvendintos iš dalies ar neįgyvendintos, vertinamos rekomendacijų neįvykdymo priežastys ir esant poreikiui atliekamos audito procedūros rekomendacijų įgyvendinimo poveikiui nustatyti, peržiūrimi jų įvykdymo terminai. Siekiant didinti Tarnybos veiklos veiksmingumą, stebėti ir stiprinti audito poveikį, atskaitingumą už vykdomos veiklos rezultatus, Tarnyba nuolat vykdo audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną. Kas pusmetį rekomendacijų įgyvendinimas apibendrinamas ir jo rezultatai teikiami Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui svarstyti. Ataskaitų apie rekomendacijų įgyvendinimą duomenys atvaizduojami ir metinėje Tarnybos veiklos ataskaitoje.

III SKYRIUS TARNYBOS AUDITO IR KONTROLĖS VEIKLOS REZULTATAI

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų ir lėšų naudojimo audito rezultatai

Išvada dėl Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų ir lėšų naudojimo pagal teisės aktų reikalavimus

Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo auditas buvo atliktas siekiant įvertinti, ar Savivaldybės 2015 metų biudžetas vykdomas pagal įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimus, Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenys teisingi, ar jos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus nustatytus ataskaitoms sudaryti bei pareikšti nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio tikrumo ir teisėtumo ir lėšų naudojimo.

Audito metu nebuvo nustatyta teisės aktų pažeidimų ir klaidų, galinčių daryti reikšmingą įtaką audituotoms Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitoms, tačiau nustatytos toliau išvardytos neatitiktys, pastabos ir dalykai, kurie sudarė pagrindą pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio:

Audito metu negalėjome patvirtinti Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaitos 2.2.1.1.1.12. eilutėje „Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis“ kasinių išlaidų stulpelyje nurodytos 389,94 tūkst. Eur sumos teisingumo, nes Savivaldybės administracijai 2015 metais nebuvo pateikti tinkamai parengti investicijų į energijos taupymo priemonės atlikimo aktai. Investicijų atlikimo aktai kaip netinkami buvo atmesti daug kartų, motyvuotais raštais išdėstant pastabas. Pažymėtina, kad pagal sutarties nuostatas investicijos laikomos atliktomis tik tuomet, kai išlaidos yra dokumentais pagrįstos, patirtos sukuriant ir (ar) įsigyjant turtą ar įrangą bei jų atlikimo faktas yra patvirtintas investicijų atlikimo aktu.

Audito metu buvo nustatytos toliau išvardytos neatitiktys ir dalykai, kurie sudarė pagrindą pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams:

Pagal Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio nuostatas savivaldybių 2015 m. gruodžio 31 d. esantis pradelstas įsiskolinimas už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes, palyginti su 2015 m. sausio 1 d. pradelstu įsiskolinimu, turėjo sumažėti ne mažiau negu 10 proc. Savivaldybė nesivadovavo minėto įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, nes Savivaldybės pradelstas įsiskolinimas už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes per 2015 metus nesumažėjo, o padidėjo 26 777,2 tūkst. Eur (26 proc.).

Vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto programų sąmatų pasirašymo ir tvirtinimo tvarkos aprašu sudarant įstaigų programų sąmatas atskiri išlaidų straipsniai turi būti apskaičiuojami teisingai ir pagrįstai. Audito metu nustatyta, kad pasirinktose Vilniaus miesto ugdymo įstaigų išlaikymo sąmatose asignavimai atskiriems straipsniams buvo apskaičiuoti nepagrįstai. Pavyzdžiui, 2015 metais asignavimų šildymui vidutiniškai buvo suplanuota apie 33 proc., elektros energijai – apie 85 proc., šaltam vandeniui – apie 28 proc. viso asignavimų poreikio.

Audito metu patikrinus mokesčių lengvatų suteikimą juridiniams asmenims, nustatyta, kad Savivaldybės administracijos sudarytose bendradarbiavimo sutartyse investicijų ir paslaugų vykdymui numatyta panaudoti mažesnes sumas negu nustatytas mokesčio lengvatos dydis; nustatyti atvejai, kai iki

bendradarbiavimo sutartyse nurodyto termino nebuvo įvykdyti sutartiniai įsipareigojimai pateikti ataskaitas apie sutartyse numatytų investicijų ir paslaugų vykdymą. Pažymėtina, kad Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos Mokesčių lengvatų teikimo taisyklės nenumato atsiskaitymo už įsipareigojimų vykdymą tvarkos, nereglamentuoja per kokį laikotarpį turi būti panaudotos lėšos investicijoms arba nemokamoms paslaugoms teikti.

Patikrinus, ar tinkamai apskaitomos ir naudojamos programos „Būsto pritaikymas neįgaliems žmonėms“ įgyvendinimui skirtos Savivaldybės biudžeto lėšos, nustatyta, kad ne visais atvejais kasinės išlaidos buvo apskaitomos teisingame ekonominės klasifikacijos straipsnyje, tai neatitinka finansų ministro įsakymu patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos nuostatų. Ne visais atvejais buvo tikslinami asignavimų planai, tai neatitinka Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinto Savivaldybės biudžeto programų sąmatų pasirašymo ir tvirtinimo tvarkos aprašo nuostatų.

Audito metu įvertinus 16-os auditui pasirinktų Vilniaus miesto ugdymo įstaigų veiklą, susijusią su viešųjų pirkimų procedūrų vykdymu, nustatyti atvejai, kad nesivadovauta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies bei 85 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kurios skelbia, kad perkančioji organizacija turi parengti ir patvirtinti planuojamų atlikti einamaisiais biudžetinėmis metais viešųjų pirkimų planus ir kiekvienais metais paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir savo tinklalapyje, perkančioji organizacija supaprastintus pirkimus turi atlikti pagal pasitvirtintas taisykles, kurias turi skelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir įstaigos tinklalapyje.

Audito metu patikrinus lėšų panaudojimą socialinės globos paslaugų teikimui (Savivaldybės administracijos ir VšĮ Lietuvos katalikių moterų sąjungos Vaikų ir jaunimo paramos centro socialinės globos paslaugų teikimo sutartis), nustatyta, kad aukščiau minėtoje sutartyje šalys nesuderino Savivaldybės skiriamų biudžeto lėšų panaudojimo bei atsiskaitymo už jų panaudojimą pagal suplanuotas socialinės globos kainos išlaidų dalis. Tokiu būdu buvo sudarytos prielaidos rizikoms, kad lėšos, skirtos socialinių paslaugų teikimui, bus naudojamos nepakankamai racionaliai.

Tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka parengė ir Savivaldybės tarybai pateikė 2016 m. liepos 15 d. Savivaldybės kontrolieriaus išvadą Nr. R-11-9 „Dėl Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų ir lėšų naudojimo pagal teisės aktų reikalavimus“, kurioje nurodė, kad Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos ir pateiktos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šių ataskaitų sudarymą, kad Savivaldybė, išskyrus anksčiau išvardytus atvejus, 2015 metais lėšas valdė, disponavo jomis teisėtai ir naudojo

įstatymų nustatytiems tikslams. Audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas vykdo Savivaldybės administracija ir jai pavaldžios biudžetinės įstaigos.

Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo audito rezultatai

Išvada dėl Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenų bei turto valdymo ir naudojimo

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir turto auditas buvo atliktas siekiant įvertinti, ar Savivaldybės 2015 metų konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą turto bei lėšų būklę, ar jos parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, nustatytus ataskaitoms sudaryti, ar Savivaldybės turtas valdomas ir disponuojama juo teisės aktų nustatyta tvarka.

Audito metu nebuvo nustatyta teisės aktų pažeidimų ir klaidų, galinčių daryti reikšmingą įtaką audituotoms Savivaldybės 2015 metų konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms, tačiau nustatytos toliau išvardytos neatitiktys, pastabos ir dalykai, kurie sudarė pagrindą pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų:

1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio Finansinės būklės ataskaitos eilutė III. „Ilgalaikis finansinis turtas“ 361583,60 tūkst. Eur suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai buvo nepagrįstai sumažinta UAB „Originalas“ ir UAB „Vilniaus madi“ investicijų įsigijimo savikainos dydžiu (49,19 tūkst. Eur) ir atitinkamai nepagrįstai padidinta Veiklos rezultatų ataskaitos eilutė B. „Pagrindinės veiklos sąnaudos“, nes tik likviduojant įmones ar įstaigas, į kurias investicijos apskaitomos nuosavybės metodu, investicija gali būti nuvertinta iki įsigijimo savikainos ir tik likvidavimo ir reorganizavimo dienos data nurašoma. VĮ Registrų centro duomenimis, UAB „Originalas“ ir UAB „Vilniaus madi“ likvidavimo inicijavimo procedūra pradėta ir jie nėra užregistruoti kaip bankrutuojantys ar likviduojami subjektai.

2. Audito metu negalėjome patvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir Savivaldybės nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos duomenų teisingumo:

2.1. finansinės būklės ataskaitos eilutėje II.3 „Infrastruktūros ir kiti statiniai“ bei VMS nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos eilutėje 2.4.3 „Automobilių ir kiti keliai“ nurodytos 248621,2 tūkst. Eur sumos teisingumo, nes Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintame Savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąraše nurodytas gatves palyginus su Savivaldybės apskaitoje esančiomis gatvėmis nustatyta, kad dalis (apie 200) įrengtų gatvių 2015 m. gruodžio 31 d. nebuvo apskaitytos Savivaldybės administracijos apskaitos registruose. Savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir

transporto departamentui nepateikus informacijos dėl šių gatvių nuosavybės negalėjome įvertinti, ar visos gatvės yra užregistruotos Savivaldybės apskaitoje;

2.2. Finansinės būklės ataskaitos eilutėje F.I. „Rezervai“ 24581,74 tūkst. Eur sumos teisingumo, Grynojo turto pokyčių ataskaitoje nurodyto Tikrosios vertės rezervo ataskaitinio laikotarpio pabaigai 24581,74 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes ne visos nekilnojamosios ir kilnojamosios kultūros vertybės buvo vertinamos tikrąja verte;

2.3. Finansinės būklės ataskaitos eilutės A.II.7 „Kilnojamosios kultūros vertybės“ nurodytos 249,49 tūkst. Eur sumos teisingumo, nes ne visos kilnojamosios kultūros vertybės buvo įvertintos tikrąja verte, be to, įstaigų, dalyvaujančių konsolidavimo procese, Finansinės būklės ataskaitų eilučių „Kilnojamosios kultūros vertybės“ duomenimis, įstaigų kilnojamųjų kultūros vertybių likutis 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 271,81 tūkst. Eur, t. y. 22,32 tūkst. Eur daugiau negu nurodyta konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio Finansinės būklės ataskaitoje;

2.4. Finansinės būklės ataskaitos eilutės E.I.2 „Ilgalaikiai atidėjiniai“ nurodytos 20628,22 tūkst. Eur sumos teisingumo, nes Savivaldybės administracijoje ilgalaikiai atidėjiniai nebuvo diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Kai kuriais atvejais praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigai užregistruoti ilgalaikiai atidėjiniai reikšmingai skiriasi nuo užregistruotų ataskaitinio laikotarpio pabaigai;

2.5 Finansinės būklės ataskaitos eilutės B „Biologinis turtas“ nurodytos 1081,28 tūkst. Eur sumos bei Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos eilutėje „Biologinis turtas“ nurodytos sumos teisingumo, nes Savivaldybės administracijoje nėra aiškiai nurodyta, kas priskiriama biologinio turto vienetui, atsižvelgiant į Savivaldybės administracijos turimo biologinio turto pobūdį; 2009, 2011, 2013-2014 metais užregistruoto biologinio turto (vertinant ne tikrąja verte, o įsigijimo savikaina) vertė iki 2015 metų pabaigos nebuvo tikslinama; Vilniaus miesto parkai ir skverai, išskyrus Sereikiškių sodą (dabar – Bernardinų sodas), Savivaldybės administracijos apskaitoje buvo rodomi kaip visiškai nudėvėtas ilgalaikis materialus turtas, apskaitomas sąskaitoje „Sporto ir poilsio statinių įsigijimo savikaina“; nebuvo nurašytas 2015 m. žuvęs biologinis turtas (1018 vnt., 24,7 tūkst. Eur);

2.6. Veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje B. „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ nurodytos 428,94 tūkst. Eur investicijų į energijos taupymo priemones sumos teisingumo, nes Savivaldybės administracijai 2015 metais nebuvo pateikti tinkamai parengti investicijų į energijos taupymo priemones atlikimo aktai. Investicijų atlikimo aktai, kaip netinkami, buvo atmesti daug kartų motyvuotais raštais išdėstant pastabas. Pažymėtina, kad pagal sutarties nuostatas investicijos laikomos atliktomis tik tuomet, kai išlaidos yra dokumentais pagrįstos, patirtos sukuriant ir (ar) įsigyjant turtą ar įrangą bei jų atlikimo faktas yra patvirtintas investicijų atlikimo aktu.

3. Audito metu nustatyta, kad ne visais atvejais buvo teisingai apskaityta nuosavybės metodo įtaka. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu buvo patvirtintas SĮ „Vilniaus planas“ 2014 metų pelno paskirstymas, kuriuo nustatyta Savivaldybės biudžetą įmokama įmonės pelno įmoka – 79,34 tūkst. Eur, tačiau investicijų į Savivaldybės įmones vertės pasikeitimas buvo užregistruotas kaip praėjusio ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos pokytis dėl įmonės rezultato pasikeitimo, o ne tiesiogiai grynojo turto sąskaitose.

Audito metu nustatyti dalykai dėl turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumo:

1. Audito metu ilgalaikio finansinio turto srityje buvo nustatyta, kad:

1.1. ne visais atvejais Savivaldybės kontroliuojami ir asocijuotieji subjektai pateikė patvirtintus finansinių ataskaitų rinkinius;

1.2. SĮ „Vilniaus miesto būstas“ 2015 metų savininko kapitalas buvo didintas ir mažintas be Savivaldybės tarybos sprendimo, vadovaujantis pateiktais perdavimo ir priėmimo aktais;

1.3. Savivaldybė per 2014 ir 2015 metus užregistravo teismo sprendimu sugražinto turto suma UAB „Start Vilnius“ sumažintą investicijų įsigijimo savikainą (8886,30 tūkst. Eur), nors patikslintų įmonės įstatų įregistravimo klausimas dar sprendžiamas.

2. Nustatyta, kad iš 119 auditui pasirinktų Vilniaus miesto ugdymo įstaigų, 11 įstaigų naudojamiems žemės sklypams nebuvo sudarytos panaudos sutartys. Neįforminus žemės sklypų naudojimo dokumentų bei šiuose dokumentuose nenustačius žemės sklypų naudojimo sąlygų kyla rizika efektyviam žemės sklypų naudojimui.

3. Audito metu nustatyta, kad 42 ugdymo įstaigų pastatai buvo perduoti be panaudos sutarčių ir perdavimo priėmimo aktų, 63 panaudos gavėjai savo lėšomis neapdraudė gaunamo turto panaudos davėjo naudai ir nepateikė panaudos davėjui apdraudimo faktą patvirtinančių dokumentų, tai neatitinka Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo reikalavimų ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimu Nr. 1-2167 patvirtinto Negyvenamųjų pastatų, statinių ir patalpų bei kito ilgalaikio materialiojo turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo reikalavimų.

4. Nustatyti atvejai, kai panaudos sutartys nebuvo įregistruotos VĮ Registrų centre, ne visais atvejais yra nustatytas teisinis pagrindas, kuriuo vadovaujantis Vilniaus miesto ugdymo įstaigos naudojasi nekilnojamuoju turtu (pastatais), pavyzdžiui Salininkų lopšelis-darželis.

5. Patikrinus, ar Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas perduotas valdyti auditui pasirinktų BĮ „Biudžetinių įstaigų buhalterinė apskaita“ aptarnaujamų šešiolikos švietimo įstaigų buvo nuomojamas pagal įstatymus Savivaldybės tarybos patvirtinta tvarka, nustatyta, kad ne visais atvejais

buvo vadovautasi Savivaldybės negyvenamųjų ir gyvenamųjų pastatų bei patalpų komisijos 2012 m. lapkričio 21 d. posėdžio protokolu, Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinta tvarka, nes įstaigų internetinėse svetainėse nepaskelbė bei reguliariai neatnaujino įstaigų patalpų užimtumo grafikų. Patikrintose įstaigose 2015 metų pajamų už teikiamas paslaugas sąmatos nebuvo parengtos bei patvirtintos asignavimų valdytojo, tai neatitinka Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio, nurodančio, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos ar pavaldžių įstaigų ir kitų subjektų programas, jų sąmatas, nuostatų.

Taryba teisės aktų nustatyta tvarka parengė ir Savivaldybės tarybai pateikė 2015 m. liepos 15 d. Savivaldybės kontrolieriaus išvadą Nr. R-11-10 „Dėl Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos duomenų bei turto valdymo ir naudojimo“, kurioje nurodė, kad Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, išskyrus išvardytus atvejus, parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus bei parodo tikrą ir teisingą Savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2015 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2015 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Išvadoje taip pat buvo nurodyta, kad išskyrus poveikį, kurį turi anksčiau išvardyti dalykai, Savivaldybė visais reikšmingais atžvilgiais 2015 metais turtą valdė, naudojo ir disponavo juo teisėtai. Savivaldybės administracija rekomendacijas įgyvendino arba numatė priemones joms įgyvendinti.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės administracijos veiksmai įgyvendinant audito rekomendacijas, sąlygojo pažangą finansinių ir turto ataskaitų rengimo srityje. Pavyzdžiui, buvo priimti sprendimai dėl ugdymo įstaigų gaunamos paramos lėšų apskaitos, nurašytos beviltiškoms pripažintos skolos, parengta Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaita siekiant sumažinti Savivaldybės pradelstus įsiskolinimus už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes bei užtikrinti kreditinių įsipareigojimų valdymą, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 30-680 „Dėl kreditinių įsipareigojimų valdymo priemonių plano tvirtinimo ir atsakingų asmenų skyrimo“ buvo patvirtintas Savivaldybės kreditinių įsipareigojimų valdymo priemonių planas, kuriuo nurodyti įpareigojimai asignavimų valdytojų ir biudžetinių įstaigų vadovams bei paskirti atsakingi asmenys už kreditinių įsipareigojimų stebėjimą ir kontrolę.

Savivaldybės įmonių finansinių ataskaitų auditų rezultatai

Taryba, siekdama įvertinti Savivaldybės įmonių finansų valdymą, patikrinti metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir pareikšti nuomonę dėl jų tikrumo bei teisingumo, 2015 metais atliko SĮ

„Susisiekimo paslaugos“, SĮ „Vilniaus miesto būstas“ ir SĮ „Vilniaus planas“ auditus. Atkreiptinas dėmesys, kad dažniausiai nustatomi Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nesilaikymo atvejai, teisės aktų, reglamentuojančių viešųjų pirkimų organizavimą, ir Savivaldybės institucijų priimtų teisės aktų nesilaikymo atvejai. Dėl auditų metu nustatytų dalykų Savivaldybės kontrolierius (Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba) ataskaitose siūlė Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdyboms, įmonių vadovams spręsti klausimus dėl:

- SĮ „Susisiekimo paslaugos“: Savivaldybės tarybos sprendimais Įmonei pavestų funkcijų vykdymui skirtų biudžeto lėšų panaudojimo reglamentavimo; galimybės Savivaldybės administracijai tiesiogiai atsiskaityti su vežėjais už jų negautas dėl važiavimo keleiviniu transportu lengvatų taikymo pajamas; Įmonės teikiamų paslaugų, susijusių su vaizdo įrašais apie eismo įvyki, eismo situacijas, kainų projekto parengimo; apskaitos politikos dėl vežėjams tenkančių sumų apskaitymo keitimo; priedų darbuotojams skyrimo vadovautis vidaus teisės aktais, reglamentuojančiais darbo apmokėjimą; atskaitymų į privalomąjį rezervą, iki jo dydis sudarys 1/10 savininko kapitalo; viešųjų pirkimų procedūrų atlikimo bei sutarčių sudarymo vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu bei kitais teisės aktais; Įmonės vidaus teisės aktų atnaujinimo.
- SĮ „Vilniaus miesto būstas“: Savivaldybės administracijos ir Įmonės tarpusavio skolų suderinimo ir jų mažinimo; lėšų, surenkamų iš Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių būsto ir socialinio būsto nuomos, naudojimo sutarčių sudarymo tikslingumo; sutarčių dėl būsto nuomos mokesčio kompensavimo sudarymo; rengiamų Savivaldybės tarybos sprendimų projektų, juose nurodant, kurioje nuosavo kapitalo dalyje turi būti registruojamas turto vertės padidėjimas (sumažinimas); Įmonės finansinių ataskaitų rinkinio rengimo; Įmonės apskaitos politikos, finansų kontrolės taisyklių, Įmonės struktūrinių padalinių nuostatų, darbuotojų pareigybių aprašymų atnaujinimo; socialinio būsto nuomos kompensavimo Vilniaus mieste tvarkos atnaujinimo.
- SĮ „Vilniaus planas“: atsiskaitymo su Įmone už suteiktas paslaugas; Savivaldybės administracijos ir Įmonės tarpusavio skolų užskaitymo; Savivaldybės ilgalaikio ir trumpalaikio turto (baldu) naudojimo Įmonės reikmėms įteisinimo – turto valdymo sutarties sudarymo teisės aktų nustatyta tvarka; sąskaitų faktūrų už patalpų Konstitucijos pr. 3 subnuomą ir komunalines paslaugas pateikimo Įmonei teisės aktų nustatyta tvarka; rekomendacijų vykdymo dėl Įmonės vadovo darbo užmokesčio dydžio nustatymo; Įmonės įstatų atitikimo teisės aktų reikalavimams; Įmonės Apskaitos politikos nuostatų vykdymo dėl Įmonės įsisenėjusių skolų įvertinimo; gautinų sumų iš paslaugų pirkėjų susigrąžinimo.

Audito rekomendacijos iš esmės įgyvendintos SĮ „Vilniaus planas“ ir SĮ „Vilniaus miesto būstas“. SĮ „Susisiekimo paslaugos“ rekomendacijas įgyvendina suderintais terminais.

Savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų auditų rezultatai

Tarnyba, siekdama įvertinti 2015 metų įstaigų, dalyvaujančių konsolidavimo procese, metinių finansinių ataskaitų duomenis, 2016 metais atliko BĮ Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų ir VŠĮ Vilkpėdės ligoninės metinių finansinių ataskaitų auditus. VŠĮ Vilkpėdės ligoninėje taip pat buvo vertinamas subjekto administravimas ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu bei vertinamos veiklos tobulinimo galimybės. VŠĮ Vilniaus kino biure buvo atliktas sąnaudų pagrįstumo ir poveikio veiklos efektyvumui vertinimas, patikrinta, ar sudarant sandorius vadovaujamosi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimais.

Dėl nustatytų dalykų Savivaldybės kontrolierius (Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba) ataskaitose siūlė Savivaldybės administracijai ir įstaigų vadovams spręsti klausimus dėl:

- BĮ Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namai: Savivaldybės tarybos 2013 m. rugsėjo 11 d. sprendimu Nr. 1-1454 pripažintų nereikalingais ir netinkamais (negalimais) naudoti Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių Įstaigos teritorijoje esančių pastatų – pavėsinių nurašymo; Įstaigų ūkinės ir finansinės veiklos kontrolės; paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo užtikrinimo; Įstaigos vidaus kontrolės tinkamo vykdymo apskaitos srityje; viešųjų pirkimų vykdymo vadovaujantis Įstaigos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis bei Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.
- VŠĮ Vilkpėdės ligoninė: Įstaigos patalpų suteikimo tretiesiems asmenims, teikiantiems Įstaigai pacientų maitinimo ir kitas būtinas paslaugas; Įstaigos įstatų nuostatos dėl vidaus struktūros nustatymo pakeitimo; Įstaigos veiklos kontrolės užtikrinimo; turto, gauto pagal panaudos sutartis, apskaitymo Įstaigos nebalansinėse sąskaitose; teisingo turto nusidėvėjimo skaičiavimo; ilgalaikio turto, pripažinto nereikalingu ir netinkamu naudoti, atsargų ir atsarginių dalių nurašymo tvarkų parengimo ir tvirtinimo; kontrolės darbo užmokesčio skaičiavimo teisėtumo srityje stiprinimo; Įstaigos Veiklos ataskaitoje pateikiamų duomenų atitikimo atvaizduotiems finansinėse ataskaitose; Įstaigos vidaus kontrolės tvarkos tvirtinimo; Įstaigos darbuotojų pareiginių nuostatų atnaujinimo; viešųjų pirkimų vykdymo; sutarčių sąlygų vykdymo.
- VŠĮ Vilniaus kino biuras: rodiklių, suderintų su Įstaigai keliamais tikslais ir uždaviniais, nustatymo; siekiant Įstaigos efektyvesnės veiklos bei įstatuose numatytų tikslų įgyvendinimo, tinkamos Įstaigos stebėtojų tarybos veiklos užtikrinimo; Įstaigos veiklos plano parengimo; Įstaigos įstatų

pakeitimo; teisės aktuose numatytos informacijos viešinimo; Įstaigos išlaidų pagrindimo dokumentais su privalomais rekvizitais; viešųjų pirkimų procedūrų atlikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu bei kitais teisės aktais; tinkamo buhalterinės apskaitos tvarkymo.

Audituotos Savivaldybės įstaigos (BĮ Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namai, VŠĮ Vilkpėdės ligoninė, VŠĮ Vilniaus kino biuras) rekomendacijas įgyvendina suderintais su Tarnyba terminais.

Bendrovėse atliktų patikrinimų rezultatai

Tarnyba, siekdama įvertinti subjekto administravimą ekonomiškumo, efektyvumo, rezultatyvumo požiūriu ir atskleisti veiklos tobulinimo galimybes, atliko UAB „Grinda“ ir UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ auditus. AB „Vilniaus šilumos tinklai“ buvo atliktas sąnaudų pagrįstumo ir poveikio veiklos efektyvumui vertinimas, patikrinta, ar sudarant sandorius vadovaujamosi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimais.

Dėl nustatytų dalykų Savivaldybės kontrolierius (Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba) ataskaitose siūlė Savivaldybės administracijai, bendrovių valdymo organams ir vadovams spręsti klausimus dėl:

- UAB „Grinda“: skolos bendrovei sumokėjimo; dėl pelno paskirstymo projektų tvirtinimo; paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos plano pateikimo Savivaldybės tarybai tvirtinti; paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinės kainos nustatymo ir pateikimo svarstyti Savivaldybės tarybai; bendrovės teikiamų trečiosioms šalims paslaugų kainų projekto parengimo ir pateikimo tvirtinti Savivaldybės tarybai; bendrovės finansinės būklės, pajamų ir išlaidų sąmatų bei jų vykdymo reguliaraus svarstymo; bendrovės ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų įgyvendinimo; valdybos posėdžių protokolų tinkamo parengimo; darbo sutarties, pasirašytos su bendrovės direktoriumi, pakeitimo; atlyginimo bendrovės direktoriui nustatymo; visų bendrovės veiklai nebūdingų ir nebūtinų išlaidų atsisakymo; Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų vykdymo; neterminuotų sutarčių, kurias sudarant nebuvo taikytos Viešųjų pirkimų įstatyme numatytos procedūros, nutraukimo; atsiskaitymų su bendrovės darbuotojais vykdymo vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka; tvarkos, reglamentuojančios priedų, priemonių ir kitų išmokų darbuotojams skyrimą, parengimo; galimybės pelno mokesčio permokos dydžiu sumažinti mokėtinas įmokas pagal pasirašytą mokesstinės paskolos sutartį arba einamąsias įmokas.
- UAB „Vilniaus vystymo kompanija“: Savivaldybės administracijos atsiskaitymo su bendrove už atliktus darbus ir suteiktas paslaugas laiku, pradelstų skolų mokėjimo; konsorciumo, kurį sudarė UAB „Merko statyba“ ir E.L.L. Kinnisvara AS (Privatusis subjektas) ir kuris vykdo Vilniaus miesto

Balsių mokyklos statybą, ūkio priežiūrą ir administravimą, atleidimo nuo žemės nuomos mokesčio mokėjimo; 2008 m. baigto statyti vaikų lopšelio-darželio „Pilaitukas“ pastato I. Kanto al. 7A teisinės registracijos Nekilnojamojo turto registre atlikimo; bendrovės veiklos, susijusios su paslaugų teikimu Savivaldybei, sričių išplėtimo; naujos bendrovės valdymo struktūros, užtikrinančios efektyvią bendrovės veiklą, patvirtinimo; bendrovės vadovo pareiginių nuostatų patvirtinimo; UAB „Vilniaus namai Maskvoje“ veiklos bei 2007 m. gegužės 23 d. UAB „Vilniaus namai Maskvoje“ ir UAB „Ūkio banko investicinė grupė“ sudarytos investicinės sutarties vykdymo perspektyvų; bendrovės nenaudojamo turto – lauko inžinerinių tinklų perdavimo Savivaldybei; metinių darbo užmokesčio sąnaudų planavimo; bendrovės tarnybų nuostatų, bendrovės darbuotojų pareiginių nuostatų peržiūros; ekonomiško bendrovės lėšų naudojimo transportui; nuosavybės teise valdomo turto efektyvaus naudojimo.

- AB „Vilniaus šilumos tinklai“: atostogų bendrovės direktoriui suteikimo; patvirtintos darbuotojų atlyginimo ir skatinimo už darbą tvarkos įgyvendinimo; reprezentacinių ir reklamos sąnaudų naudojimo tvarkos tvirtinimo; bendrovės įstatų pakeitimo dėl atitikimo teisės aktų reikalavimams; viešųjų pirkimų procedūrų atlikimo; sutarčių vykdymo kontrolės ir priežiūros.

Savivaldybės kontroliuojamose bendrovėse (UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, AB „Vilniaus šilumos tinklai“) audito rekomendacijos iš esmės buvo įgyvendintos. UAB „Grinda“ audito rekomendacijas įgyvendina suderintais terminais. Tarnyba nuolat vykdo teiktų audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.

Tarnybos atliktas sisteminis veiklos auditas ir kitų kontrolės funkcijų atlikimas

Tarnyba 2016 metais atliko sisteminį veiklos auditą, kurio tikslas įvertinti lėšų panaudojimą Savivaldybės ir Savivaldybės kontroliuojamų įstaigų ir įmonių reklamai, jų veiklos viešinimui. Atlikus auditą buvo nustatyta, kad:

- Savivaldybės kontroliuojamos bendrovės UAB „Vilniaus vandenys“, UAB „Start Vilnius“, UAB „Vilniaus viešasis transportas“, UAB „VAATC“ turėjo savo interneto svetaines ir patyrė išlaidas jų priežiūrai, tačiau privalomų duomenų jose neskelbė, tai yra nevykdė Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 19 d. įsakymu NR. 30-868 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2016 metų korupcijos prevencijos programos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2016 metų korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo plano ir korupcijos prevencijos ir jos priežiūros sistemos tvarkos aprašo tvirtinimo“ patvirtintos Savivaldybės administracijos 2016 metų korupcijos prevencijos programos nuostatų skelbti interneto svetainėse

informaciją apie įmonių turimus tarnybinius automobilius ir jų naudojimo išlaidas, vadovų tarnybines komandiruotes, jų tikslą, išlaidas bei rezultata.

- UAB „Vilniaus vandenys“ reklamos sąnaudomis pripažino įsigytas prekes (atsargas), kurios neatitinka reklamos prekių požymių, nustatytų Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme. Bendrovė audituojamu laikotarpiu neturėjo specialios tvarkos, reglamentuojančios reprezentacinių sąnaudų pripažinimą. Nesivadovaudama Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 30-92 „Dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių veiklos viešinimo užtikrinimo“ patvirtinto Savivaldybės kontroliuojamų įmonių veiklos viešinimo tvarkos aprašo 16.3, 16.4 ir 16.5 punktais, UAB „Vilniaus vandenys“ savo internetinėje svetainėje neskelbė tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių.
- Savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento, Socialinių reikalų ir sveikatos departamento, Miesto plėtros departamento reguliavimo sričiai priklausančios biudžetinės įstaigos turėjo savo internetines svetaines, tačiau jose neviešino metinių finansinių ataskaitų rinkinių, tarpinių finansinių ataskaitų, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, tai yra audituotos biudžetinės įstaigos nevykdė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. 642 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ ir Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 30-535 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir jai pavaldžių įstaigų apskaitos vadovo tvirtinimo“ patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ir jai pavaldžių įstaigų apskaitos vadovo reikalavimų.
- Savivaldybės kontroliuojama VšĮ „Sveikas miestas“, nesivadovaudama finansų ministro 2004 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. 1K-372 „Dėl Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinės atsakomybės sudarymo ir pateikimo taisyklių tvirtinimo“ patvirtintų Pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo ir politinių kampanijų dalyvių neatlygintinai gauto turto ir paslaugų įvertinimo taisyklių reikalavimais taip pat neskelbė savo finansinių ataskaitų.

Dėl nustatytų dalykų Savivaldybės administracijos direktoriui bei subjektų vadovams buvo rekomenduota užtikrinti racionalų viešinimui ir reklamai skirtų lėšų naudojimą ir informacijos, nurodytos teisės aktuose, viešinimą. Savivaldybės administracija rekomendacijas įgyvendina.

Tarnyba 2016 metais atliko lėšų, gautų už parduotus valstybinės žemės sklypus, naudojimo patikrinimą. Patikrinimas buvo atliktas siekiant įvertinti, ar Savivaldybės gautos lėšos už parduotus

valstybinės žemės sklypus 2015 ir 2016 metais buvo naudojamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Atlikus patikrinimą buvo nustatyta, kad:

- Savivaldybės administracija iki 2015 m. liepos 1 d. neturėjo atskiros sąskaitos pervedamoms lėšoms už parduodamus valstybinės žemės sklypus apskaityti, 2015 metais lėšų apskaita nebuvo tvarkoma atskirai.
- Nustatyti atvejai, kai lėšos už parduotus valstybinės žemės sklypus 2016 metais buvo naudojamos reikmėms, kurios nėra susijusios su Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintame apraše numatytais.
- Pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio nuostatas inžinerinė infrastruktūra apibrėžta kaip įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei reikalingi objektai. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra pateikiama inžinerinės infrastruktūros plėtojimo išlaidų apibrėžtis, todėl negalėjome patvirtinti, kad 2016 metais Savivaldybės patirtos išlaidos Vilniaus miesto gatvių ir kiemų dangos remontui ir priežiūrai, lietaus kanalizacijos tinklų eksploatavimui ir remontui buvo susijusios su infrastruktūros plėtra ar renovavimu.

Dėl nustatytų dalykų Savivaldybės administracijos direktoriui buvo rekomenduota iki 2016 metų pabaigos atstatyti lėšas panaudotas reikmėms, kurios nėra susijusios su Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais; lėšas, gautas už parduotus valstybinės žemės sklypus, naudoti, be kitų su žemės sklypais susijusių reikmių, tik inžinerinės infrastruktūros plėtojimo ir renovavimo darbams.

Savivaldybės administracija rekomendacijas įgyvendino. Lėšos panaudotos reikmėms, kurios nėra susijusios su Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais (11339,88 Eur), buvo gražintos.

Tarnyba 2016 metais išnagrino 7 pareiškėjų skundus dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo ir panaudojimo. Atliekant Savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo ir konsoliduotų ataskaitų rinkinio auditą, buvo tiriami Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus, Lietuvos Respublikos finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos raštuose nurodyti dalykai dėl socialinio būsto suteikimo ir Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo Vilniaus miesto ugdymo įstaigose, taip pat Tarnyba 2016 metais išnagrino Valstybės kontrolės persiūtą skundą dėl atliekų tvarkymo įkainių ir UAB „VAATC“ taikomų tarifų nustatymo Vilniaus apskrities gyventojams.

IV SKYRIUS TARNYBOS VEIKLOS VEIKSMINGUMAS, VEIKLOS TOBULINIMO KRYPTYS

Tarnyba įvykdė visas 2016 metų veiklos plane numatytas audito ir kontrolės užduotis bei Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto papildomai pavestus atlikti: lėšų, skirtų reklamai ir veiklos viešinimui, auditą (Savivaldybėje ir Savivaldybės kontroliuojamose įmonėse ir įstaigose), Savivaldybės gautų lėšų už parduotus valstybinės žemės sklypus panaudojimo patikrinimą. Tarnyba parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės metinių ataskaitų, lėšų naudojimo, turto valdymo ir naudojimo, dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių, dėl projekto „Daugiafunkcis sveikatinimo, ugdymo, švietimo, kultūros ir užimtumo skatinimo kompleksas“ koncesijos suteikimo konkurso sąlygų ir pagrindinių koncesijos sutarties sąlygų.

Tarnybos audito veiklos rezultatai matuojami ir teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu gautais duomenimis. Tarnybos pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas buvo stebimas ir vertinamas atliekant auditų planavimą ir kitas užduotis. Kas pusmetį Tarnyboje apibendrinamas rekomendacijų įgyvendinimas ir jo rezultatai teikiami Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę audito vertę, stiprina išorės audito įtaką Savivaldybei, skatina audituojamo subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, stiprinančių audituojamo subjekto finansų valdymą, tinkamą turto naudojimą, teisingų ataskaitų parengimą.

Tarnybos rekomendacijų įgyvendinimo rezultatai: iš viso buvo pateiktos 145 rekomendacijos, iš jų: 119 rekomendacijų visiškai įgyvendintos/įgyvendinamos nustatytais terminais/įgyvendintos iš dalies, 21 rekomendacijos nepasibaigęs rekomendacijai įgyvendinti skirtas laikas, 5 rekomendacijos neįgyvendintos (dėl Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaitos sutvarkymo; UAB „Grinda“: dėl bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektų svarstymo bendrovės stebėtojų taryboje, atsiliepimų ir pasiūlymų Savivaldybės administracijos direktoriui dėl jų teikimo, informacijos, kuri laikytina bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija, nustatymo, pastovios ir kintamos atlyginimo dalies, priklausančios nuo bendrovei iškeltų tikslų įgyvendinimo, bendrovės direktoriui nustatymo; UAB „Vilniaus vystymo kompanija“: dėl bendrovės nenaudojamo turto – lauko inžinerinių tinklų perdavimo Savivaldybei). UAB „Grinda“ audito rekomendacijos įgyvendina suderintais terminais, tačiau, pažymėtina, kad nors paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros ir veiklos planas yra patvirtintas, bendrovė Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai dar nepateikė suderinti paviršinių nuotekų tvarkymo bazinės kainos projekto. Atkreiptinas dėmesys, kad rekomenduotina šį klausimą išspręsti kuo greičiau, nes iš šios vykdomos veiklos bendrovė kasmet negauna reikšmingų pajamų.

Eliminavus rekomendacijas, kurioms nepasibaigęs įgyvendinimo terminas, nustatyta, kad visiškai įgyvendinta 83 procentai Tarnybos teiktų rekomendacijų, o įgyvendinta visiškai ar iš dalies – 96 procentai Tarnybos rekomendacijų.

Tarnybos artimiausio laikotarpio veiklos tobulinimo kryptys: siekiant efektyvaus audito atlikimo plėtoti bendradarbiavimą su Valstybės kontrole; siekiant audito veiksmingumo prioritetinėmis vertinimo sritimis numatyti Savivaldybės lėšų ir turto valdymo ir naudojimo vertinimą, Savivaldybės kontroliuojamų bendrovių ir įstaigų administravimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu ir veiklos tobulinimo galimybių sisteminių vertinimą, Savivaldybės kontroliuojamų įmonių finansinės būklės vertinimą, sisteminių veiklos auditų atlikimą; siekiant audito kokybės, tobulinti darbuotojų kvalifikaciją Tarptautinių audito standartų taikymo srityje. Šiems tikslams pasiekti bendradarbiaujama su Valstybės kontrole, Savivaldybių kontrolierių asociacija, Europos regionų išorės audito institucijų organizacija.
